

Nota

Programma van maatregelen

Sint-Elooïs-Winkel Kerkstraat (prov. West-Vlaanderen)

Auteurs: Jana BAS, Kylian
VERHAEVERT
Redactie: Christof
VANHOUTTE

Projectcode: 2024E337

- **Administratieve gegevens**

Vergunningsnummer (s):	2024E337
Erkend archeoloog:	Monument Vandekerckhove nv, Oostrozebekastraat 54, 8770 Ingelmunster, OE/ERK/Archeoloog/2015/00031
Locatiegegevens:	Sint-Eloois-Winkel - Kerkstraat
Lambertcoördinaten onderzoeksgebied:	66312.4827694073028397,174689.2353233509929851 : 66469.0311855151958298,174759.3446994010009803
Kadastergegevens:	Ledegem, afdeling3, Sectie B, percelen Ledegem afdeling 3, sectie B, percelen 334H, 944K (partim), 944R2, 944S2, 944W2, 944X2 en 950B (partim
Begindatum onderzoek:	26/09/2024
Einddatum onderzoek:	26/09/2024
Relevante termen thesauri:	Sint-Eloois-Winkel, Ledegem bodemonderzoek, vooronderzoek, proefsleuvenonderzoek, verstoring
Contact:	info@monument.be; T: +32 51 31 60 80

- **Aanleiding vooronderzoek**

➔ zie het verslag van resultaten bureauonderzoek (projectcode 2022K145)

- **Resultaten vooronderzoek**

➔ zie het verslag van resultaten bureauonderzoek (projectcode 2022K145)

➔ Zie het bijgevoegde verslag van resultaten proefsleuvenonderzoek of proefputtenonderzoek (projectcode 2022E337)

- **Inleiding**

In het kader van de stedenbouwkundige handelingen te Sint Elooïis-Winkel - Kerkstraat werd na een uitgebreide bureaustudie een proefsleuvenonderzoek uitgevoerd. Op basis van de bureaustudie en het proefsleuvenonderzoek kan een uitgebreide archeologische interpretatie worden opgemaakt voor het projectgebied.

Figuur 1: Situering van het projectgebied en de onderzoekszone op een recente luchtfoto (Bron: geopunt.be).

- **Volledigheid van het vooronderzoek**

Naar aanleiding van de geplande aanvraag voor een omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen te Sint-Elooïis-Winkel Kerkstraat, werd een archeologisch traject opgestart. Dit bestond aanvankelijk uit een bureaustudie (2022K145). Op basis van beschikbare gegevens werd het archeologisch potentieel van het terrein onderzocht. Omdat de aan- of afwezigheid van een archeologische site in de ondergrond onvoldoende achterhaald kon worden, werd over gegaan tot een proefsleuvenonderzoek (2024E337). Deze nota is het verslag van dit archeologische onderzoek.

Het uitgevoerde proefsleuvenonderzoek heeft aangetoond dat de aanwezige bebouwing uit de 19de tot 20ste eeuw enige impact heeft gehad op het archeologische vlak. Het gaat hierbij een directe impact (vergravingen voor funderingen en leidingen) alsook om indirecte impact (reductie archeologisch vlak). Desalniettemin konden twee grondsporen, namelijk twee

fragmenten van een greppel-of gracht, aangesneden worden. De meest zuidelijke greppel werd aangesneden in sleuf 2 en kan op basis van eenzelfde ligging en oriëntatie zoals op de Poppkaart als perceelsgrens geïnterpreteerd worden. De datering is minstens 19de eeuw en kan mogelijk ouder zijn. Gezien de afwezigheid aan dateerbaar vondstenmateriaal kan een fijnere datering niet bekomen worden. Een tweede greppel werd in het zuidoosten van het plangebied opgemeten maar kan niet gekoppeld worden aan kaartmateriaal. De muurresten aangetroffen in sleuf 4 komen niet overeen met historische bebouwing weergegeven op de 18de en 19de eeuwse kaarten. Vermoedelijk betreft dit een restant van de voormalige bebouwing die net voor het archeologisch onderzoek werd gesloopt. Één van de belangrijkste vraagstellingen binnen deze opdracht was het nagaan op eventueel aanwezige resten van het zuidelijker gelegen voormalige kerkhof van de in 1747 opgerichte Parochiekerk van Sint-Eligius en/of resten van een oudere kapel. Dergelijke resten of indicaties voor dergelijke aanwezig binnen het gabarit van het projectgebied werd in geen geval waargenomen. Hoewel de kans op intact bewaarde resten onder dit woonhuis bestaande is, wordt de kans hiertoe als bijzonder laag ingeschat. Op basis van de Poppkaart (1842-1879) valt het projectgebied volledig buiten het gekarteerde kerkareaal, wat de verwachtingskans op begravingen binnen het plangebied drastisch naar beneden haalt. Daarnaast is de pastoriëwoning onderkelderd, waardoor eventueel ooit aanwezige resten op deze locatie volledig verdwenen zouden zijn. De kans op aanwezige begravingen binnen het projectgebied wordt dan bijgevolg ook als erg laag geacht.

Tot slot werd, gezien de resultaten van het sleuvenonderzoek, de werkput ter hoogte van de ingang langs de Kerkstraat niet weerhouden voor verder onderzoek. Uit het sleuvenonderzoek ter hoogte van de asfaltverharding van sleuf 5 bleek duidelijk de sterk verstoorde en gereduceerde aard van de ondergrond. Bovendien werden geen archeologische resten aangetroffen worden in het achterliggend gebied. Indien op deze locatie aan straatzijde alsnog archeologische resten gevonden zouden worden, zou dit leiden tot weinig of geen kenniswinst. Een eventuele opgravingszone zou liggen gedrongen tussen twee bebouwingen onder een asfaltering die duidelijk een impact heeft gehad (zie profiel 8 in sleuf 5). Bovendien zou slechts een beperkt aantal m² in aanmerking komen én kan geen verband gelegd worden met eventuele achtererven, waardoor verder onderzoek niet weerhouden wordt.

- **Aanwezigheid en waardering van een archeologische site**

Tijdens het uitgevoerde proefsleuvenonderzoek konden geen relevante aanwijzingen voor de aanwezigheid van een relevante archeologische site worden waargenomen.

- **Impactbepaling en bepaling van de maatregelen**

Als gevolg van de afwezigheid van een archeologische site dient dus geen programma van maatregelen voor verder archeologisch onderzoek opgesteld te worden. Daarnaast wordt gewezen op de wettelijke verplichting om bij aantreffen van archeologisch sporen/vondsten tijdens werken, dit te melden aan Onroerend Erfgoed¹.

---

¹ Zie artikel 5.1.4. van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013 en artikel 5.1. van het Onroerenderfgoedbesluit.